Ч. 224. Пятниця 5 (18) жовтня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*(Перед зібранем парляменту. — Доходи з податків. — Француско-турецкий спір. — З турецкої Вірмениї.)*

Нині розпочинають ся на ново наради парляменту. Положенє, як звістно, не конче ясне, ніхто не знає, що теперішна сесия принесе. — Конференция провідників клюбів лївиці радила вчера майже цілий день над справою уступленя І-ого віцепрезидента Прадого. Візвано Прадого, аби взяв резиґнацию назад, однако він заявив, що мусить витревати в своїй постанові. — Німецка поступова партия ухвалила внести в парляменті такі інтерпеляциї: о іміґрациї францускиx монахів до Австриї і о потребі достарчуваня роботи занятим в промислї робітникам. — Німецка народна партия ухвалила по довшій дискусиї предложити, аби на місце уступаючого Прадого вибрано І-им віцепрезидентом посла Кайзера. — Наради парляментарної комісиї молодоческого клюбу вели ся в присутности міністра Резека. Ухвалено між иншими внести нині наглячі внесеня в справі приспішеня робіт інвестицийних в фабриках зелїзного промислу і в справі нового митового проєкту Німеччини. — Буджет буде предложений парляментови нині. Виказує він в порівнаню з видатками надвижку доходів в сумі 800.000 К. — Оповіщений в Slav. Corr. комунікат доносить, що молодоческий клюб ухвалив висказати правительству вотум недовірия, а то з тої причини, що клюб набрав пересьвідченя о нещирости правительства. Правительство — після того комунікату — лиш про око придержує ся национальної безсторонности, однако в дійстности всюди єї нарушує. З тої причини клюб буде відповідно поступати супротив правительства і правительственних предложень. Клюб ухвалив домагати ся, щоби дотеперішний другий віцепрезидент палати послів, пос. Жачек, займив місце уступаючого першого віцепрезидента пос. Прадого. Дальше — після згаданого комунікату — ухвалила комісия парляментарна молодоческого клюбу предложити в повній палатї наглячe внесенє, взиваюче правительство, аби наклонило безпроволочно міністра зелїзниць до розписаня оферт на доставу тих предметів і матерниялів зелїзничих, для котрих приготовлено вже проєкти.

Wiener Abendpost оголошує виказ доходів з посередних і безпосередних податків за час від 1 січня до 31 серпня 1901. Дохід з податків безпосередних виносив 181,899.000 корон (о 10 міліонів 488 тисяч корон більше, як в тім самім часї минувшого року). З податку домово-чиншового висші суть доходи о 3,766.000 корон, з заробкового від підприємств висші о 4,263.000, з особисто-доходового висші о 1,567.000, натомість дохід з податку ґрунтового зменшив ся о 704 тисяч корон. Чистий дохід з податків посередних виносив 405,904.000 (о 8 міліонів 445 тисяч менше, як минувшого року). Дохід з податку від горівки висший о 4,410.000, від цукру о 2,737.000 корон, від пива о 705.000 як минувшого року. Дохід з льотериї збільшив ся о 1,339.000 корон, що походить звідси, що були малі виграні, а дохід з вкладок такий самий. Доходи з стемплїв і инших належитостий зменшили ся о 17 міліонів корон.

Француско-турецкий спір здає ся входить в нову фазу. Порта мала попросити російского амбасадора в Царгороді Зиновєва, щоби російске правительство підняло ся посередництва. Амбасадор оказав готовість предложити сю просьбу свому правительству з тим внесенєм, щоби російский амбасадор в Парижи починив одвітні кроки у француского міністра справ заграничних. А між тим і сама Порта навязала переговори з банками німецким і отоманьским в цїли затягненя позички на заспокоєнє францускиx претенсий, а француска амбасада в Царгороді одержала інструкциї з Парижа, щоби приналяла у Порти скорійше полагодненє цїлої справи.

Із турецкої Вірмениї надходять все більше непокоячі вісти о переслїдуваню людности християньскої і о нападах на неї Курдів, котрим як не чинної то моральної помочи мають уділяти турецкі власти. З огляду отже на те російский амбасадор в Царгороді Зиновєв удав ся до султана і предложив єму жаданє, щоби сейчас переведено давно проєктовані реформи на користь Вірмен бо положенє є таке, що Росия була би приневолена до посередництва, коли-б не наступила скора зміна теперішного положеня.

---

15)

## СІЛЬСКІ ПАВУКИ.

*(З польского — Клим. Юноши.)*

(Дальше.)

Хаскель для всіх своїх довжників був дуже чемний, серце мав як з воску, не докучав, не екзекував, хиба лише таких, о котрих знав, що суть вже на докінченю.

Таких давив без милосердія і забирав їм всї рештки, однако при тім дуже жалїв, майже плакав. Толкував то иншим своїм довжникам, що робить то з конечности; що примушений так робити, хоч то для него прикро і противно. Толкував, що мусить ратувати своє майно, свій кроваво зароблений гріш, ну, а хто ратує з горіючого будинку яку річ, то не бере єї делїкатно і в рукавичках, лише хапає як може, аби лише уратувати єї від спаленя.

Тількож хто мав це що небудь, хто вкінци був здоровий, спосібний заробити, міг жити з Хаскелем Вітраком як з братом.

Хаскель любив говорити о собі, що він золотий жидок, що з ним всьо можна робити, що хто хоче, на всї способи.

Наприклад з таким Михайлом Рокитою. Хто видержав би з тим хлопом? Хаскель видержує. Хто инший був би єго вже десять разів злїцитував і знищив. Хаскель не нищить. Він волить згідливо, добре, честно, він не любить процесів і сварнї, і дуже терпеливо чекає до послїдної хвилї, доки Рокита ще щось варта.

То цїлком не приємні відносини з таким простим хлопом, що не належить до делїкатних людий. В розмові не перебирає в словах, не уймає ся, а кричить і затискає кулаки.

Треба бути дуже відважним, щоби можна бути близько такого кулака. Затиснений судорожно, він цїлком до людскої руки подібний не є, лише виглядає радше як молот, зложений з жил, шкіри і дубових суків.

Хаскель цїлком не боїть ся тої зелїзної лапи, нї великаньскої плечистої стати Рокити, нї єхо понурих очий, що глядять грізно з під чорних, корчоватих бров. Не боїть ся нї голосу, нї проклону, які той великан кидає, особливо коли єму горівка зашумить в голові.

— Не робіть дурниць, Михайле, дайте спокій.

Тілько лиш говорить Хаскель, а плечистий хлоп дійстно дає спокій і не робить дурниць.

Єсть щось дивного в відношеню тих двох людий, так дуже неподібних до себе.

Рокита, то сила фізична, груба, хвилями здає ся, нестримна. Хаскель Вітрак знов видає ся олицетворенєм делїкатної хитрости.

Він досить високий, але худий, не видає ся силою мязів, противно, єго руки худі і тонкі, пальцї довгі, сухі, гнучкі, нагадують кігтї яструба, лице має бліде, лицеві кости виступаючі, ніс великий, горбатий. Лице єго окружає жовтава борода, таке саме густе і кручене волосє покриває єму голову. Очи бистрі, безнастанно бігаючі, мають дивну краску, бо немов сіру, а деколи зеленкувату, як вода річки, котрої береги обросли вербиною.

Ті очи великі, з незвичайно чуткими зіницями. Коли сонце ясно сьвітить, корчать ся і зменшають до розмірів дрібної точки, але при слабім сьвітлї дуже розширюють ся і блищать мов у сови.

Можна би гадати, що зіниці Хаскеля мають силу маґнетизувати Рокиту.

Відносини тих двох людий тревають від яких десятьох лїт, а навязали ся від часу, як Хаскель поселив ся на селї.

Тодї був то дуже бідний і покірний жидок, той Хаскель; саме прийшов він до села, а прийшов, як більша часть сільских жидів, арендуючи огород, малий садок, з котрого мав платити двайцять рублів аренди.

Молодий Хаскель був незвичайно покірний і услужливий для ходачкової шляхти, для селян, всїм низько кланяв ся, а в кишенї своєї довгої капоти мав правдивий склепик.

Сільскі баби дивили ся на него, як на чародія, коли на кождий поклик добував з кишенї голки, шпильки, нитки, стяжки, ґузики, хто що хотів.

— Я то маю, аби людям вигоду зробити, — говорив.

І дійстно, не глядав зиску; коли продавав бабі голку, то просто говорив, що не хоче гроший, буде дуже радий, як дістане яйця, і були обоє вдоволені: і Хаскель і баба, баба навіть більше як Хаскель, бо він лиш яйцем, а она новою голкою і пересьвідченєм, що купила єї, не нарушивши готівки, котру так тяжко зібрати.

# Новинки.

*Львів дня 17-го жовтня 1901.*

— **Перенесеня.** Н. Намістник переніс повітових комісарів: Ів. Лопушиньского з Косова до Добромиля, Адольфа Пуницкого з Добромиля до Турки, Віктора Луцкого з Турки до Рончиць і концепіста намістництва Евг. Сол. Фрідберга з Рончиць до Бялої.

— **Краєві маршалки.** Новий маршалок краєвий гр. Андрей Потоцкий єсть з черги девятим маршалком Галичини. Першим маршалком був князь Лев Сапіга від 1861 р. до марта 1875; по нім обняв маршалківство ґр. Альфред Потоцкий, однак уже в падолисті 1875 року був іменований по смерти ґр. Агенора Ґолуховского намістником Галичини; від початку 1876 до вересня 1877 р. маршалкував ґр. Володимир Дідушицкий; опісля до падолиста 1880 р. ґр. Людвик Водзїцкий; від 1880 до 1889 р. др. Николай Зибликевич; від липня 1889 до серпня 1890 р. ґр. Ян Тарновский; від 1890 до 1895 р. кн. Евстахій Сангушко, котрий просто з маршалківского фотелю перейшов на становище намістника Галичини; вкінци від 1895 до 9-го жовтня сего року маршалківску булаву держав ґр. Станислав Бадені.

— **Якою популярностию** тішить ся проводир буковиньских Русинів і посол до буковиньского сойму, професор унїверситету, др. Стоцкий, найліпшим доказом слїдуюча поголоска: З нагоди смерти радника двору Вислоцкого в Чернівцях, пустив хтось в Ленківцях на Буковинї поголоску, що то умер др. Стоцкий. Поражені такою вістию читальники, вислали зараз осібного післанця до Чернівців, щоби довідав ся, чи то правда, а опогди прибула депутация з Ленківців до дра Стоцкого, щоби єму виразити свою радість, що „поголоска показала ся неправдивою, зазначуючи при тім, які тяжкі хвилї пережили они, заким післанець вернув ся з Чернівців, і що того дня страшного не забудуть до віку“. І з других сусїдних сїл, куди рознесла ся була ся поголоска, довідували ся люди вчера і сегодня, чи она правдива. Огся подія — пише „Буковина“ — сьвідчить як найкрасше про наших людий, як они турбують ся долею свого приятеля, так про популярність нашого посла, на котрім дай Боже, щоби справдила ся поговірка народна, що про кого піде чутка, що вмер, той жити-ме довго.

— **Друга весня.** Осінь сего року так красна і тепла як рідко, поминаючи тих кілька днів, що перепадали дощі, котрих впрочім і було потреба. З Бібрки доносять, що в городї п. Кудельки зацвили другий раз фіялки, а малини так зародили, що зібрано кілька тарелїв.

— **Движима азбука,** — або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня. Видав п. Григорий Блїй, емеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картонї, враз із пуделком до переховуваня і відповідною інструкциєю та з приладом до уставленя букв. Цїна знижена виносить 8 корон; для книгарень 20% рабату. Замовляти можна в канцелярії Товариства „Просьвіта“ і в книгарни Ставропигійскій (улиця Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука“ повинна находитись безусловно в кождій народній школї.

— **Хитра злодійка.** Селянка з Цупева, повіта городецкого, Михайлиха Хомин, продавала в ринку дріб. Аж приступає до неї Настя Мазур і каже, що купить курки, але мусить насамперед показати їх своїй пани. Селянка послухала злодійку і пішла за нею, а та завела єї до скарбківского будинку (старого театру), взяла від неї курки і казала їй чекати, а сама пішла нїби то до своєї панї і вийшла другою брамою. Селянка чекала досить довго, аж наконець побачивши, що стала ся жертвою злодійки, вернула назад до ринку і тут удало ся їй відшукати хитру злодійку, котру полїция зараз арештувала.

— **Назареєць у войску.** Із Сегедину доносять, що там покликано недавно тому до вправ войскових резервового фірера Лазара Радосавлева, що належить до секти Назарейців, котрим їх віра заказує служити у войску, а передовсїм стріляти і убивати людий, хоч би й на війнї. Радосавлев ставив ся точно до полку, ходив разом з другими вояками на вправи і взагалї справував ся так, що его безпосереднї настоятелї хвалили дуже его зручність і поведене. Але наконець прийшли вправи в стріляню з карабіна. Радосавлев виступив тогди з ряду і сказав, що его нова віра заказує єму стріляти і він длятого за нїщо в сьвітї не буде стріляти. Нїяка кара не могла его відклонити від тої постанови, а тогди военний суд засудив его на два роки вязниці.

— **З ґімнаст. товариства „Сокіл“ у Львові** пишуть нам: Ферії в „Соколї“ скінчили ся. Вправи членів розпочинають ся дня 1-го жовтня в днях як давнїйше, т. є. ві вторник, четвер і суботу від 7—8 год. вечером. Наука боробництва відбуває ся в тих самих днях, що вправи, від год. ½7—7. О год. 8-ій відбувають ся вправи довільні. Вправи учеників розпочали ся вже дня 15-го вересня, записувати ся ще можна до дня 15-го жовтня. Вписи так членів, як і учеників відбувають ся щоденно від години 7—8 вечером в „Соколї“ ул. Підвале ч. 7.

— **Щедрий дар.** Начальник суду повітового в Угнові, ц. к. радник суду краєвого, Роман Алексевич, жертвував з нагоди посьвяченя того будинку, котре відбуло ся дня 4 жовтня с. р., 400 корон для громади місточка Угнова. Жертва та тим великодушнїйша, що пан Алексевич в несповна одинайцять місяців два рази погорів, і ще тепер не має власного помешканя.

— **Огні.** Пишуть з Станиславівщини: В Ганусівцях згоріло дня 7-ого жовтня 7 господарств зі збіжем і зі всім, що в хатах було. О ратунку годі й бесідувати, бо в цілім селї нема анї сикавки, анї бочки з водою, анї гаку, так, що могло ціле село пійти з огнем. В тім селї що року по кілька господарств іде з димом з незвістної причини, длятого конечна єсть для Ганусовець сикавка і при кождій хатї повинна бути бочка з водою і гак.

— **Одинока в своїм роді подія** стала ся дня 14 с. м. в ночи межи 12 а 1 годиною на стациї зелїзничій в Трудерінґ в Баварії. Недавно тому напав був на ту стацию якийсь розбишак але дозорець стациї Штадлер, відогнав его щасливо. Від тої пори служба зелїзнича на стациї ходить завсїгди узброєна. Згаданої ночи мав той сам Штадлер знову службу. Коли поспішний поїзд, що їхав з Відня переїхав через стацию, Штадлер положив ся і задрімав. Видко, що був таки добре заснув, бо не чув сиґналу, який давано з Монахів, звідки відійшов вже був поїзд товаровий. Поїзд той станув в Трудерінґ, бо мав там лишити ваґони. Кондуктор від того поїзду, Бравн, видячи, що на перонї нема нікого, пішов до комнати службової і отворив двері, щоби там пошукати, за тим, хто тої ночи мав службу. Коли Бравн увійшов до комнати, Штадлер нараз схопив ся а в просоню гадаючи, що то знов нападає на него якийсь розбишак змірив ся револьвером до увійшовшого кондуктора і стрілив та забив его на місци. Куля пробила серце самою серединою. Поїзд мусів опісля відїзджати без кондуктора, котрий лишив по собі жінку, що хорує вже чотири роки, і пятеро дітий, а нещасливого убийника зараз відправлено зі служби і арештовано.

---

Не лиш жіночі товари були в бездонних кишенях Хаскля; умів він з них добути на случай потреби пачку тютюну, трохи табаки, кілька папіросів, знамените циґаро, правдиво невидану штуку, а що найважнїйше, фляшку сильної, пекучої як огонь, горівки для хлопів і фляшку червоної, а солодкої як цукор, для жінок.

І то всьо можна було мати від Хаскля, не видавши ні зломаного гроша, за дурницї: за яйце, моток пряжи, за куспик полотна, за курку, качку, за горнець збіжа, бо Хаскель не перебирав, ні не видирав; брав, що єму давали, майже без нїякого торгу.

По тиждневім побуті в селї пішов Хаскель до Михайла Рокити, аби найняти від него фіру до місточка на торг і то був початок навязаня зносин, котрі відтак так красно замотали ся і повязали ся.

Рокита запряг коня до воза і заїхав перед огород по Хаскля і по его товар. Був кошик дрібних вепрят і кошик незрілих грушок, а до того великий кіш яєць, кілька грудок масла, кільканайцять курят, трохи зерна в двох мішках, що ясно сьвідчило, що кишеня Хаскля мала більші обороти, як огород.

В Чорнім болотї Рокита хотів зробити якийсь справунок але не мав гроший. Хаскель дуже радо вигодив єму. Позичив єму три рублї готівкою і як позичив! На честне слово, без квітка, без нїякої карточки і ще заплатив горівки.

Рокита був зворушений і сказав до сусїда, котрого стрітив на торзї:

— Диво не жид, куме; в селї з него не аби яка вигода, о чім хто погадає, то у него єсть і навіть без гроший, а менї нинї в потребі трема рублями вигодив, хоч я его навіть не просив. Добрий жид на всї чотири боки. Инші в такій пригоді говорять о проценті — він ні; инші велять зараз квітки писати — він ні. Справедливо вам, куме, кажу, що нема такого другого жида на сьвітї.

Кум кивав головою і дивував ся; відтак пішли з Рокитою на горівку і дивували ся в двійку аж сон їх зломив і поклали ся на возах та спали аж до вечора.

Як ростина на добрім, урожайнім ґрунтї закоренює ся чим раз сильнїйше, буйно розрастає ся, набирає жизненних сил і кріпшає, так Хаскель Вітрак вкоренив ся дуже сильно у Вільшанці. Земля того села видко була для него здорова.

Коли наспіла осінь і в садї не було вже що обривати, не вернув вже Хаскель до міста, лиш остав па селї. Вільшанецкий коровій Мойсьо Око, чоловік старий і знемощілий, а Хаскля близький свояк, зробив его своїм спільником. Не було то велике підприємство, алеж і Хаскель не мав себе за велику особу, а титул спільника вдоволяв цілковито цїлу его честилюбивість.

Отже мешкав собі у Вільшанції спокійно, догоджував хлопам і жінкам, всім низько кланяв ся, для кождого був незвичайно услужливий, давав легкий кредит і поволи населене Вільшанки всувало ся до его кишені.

Діяло ся то незамітно, гладко, так, що довжник сам не спостеріг ся, коли і як ставав довжником вічливого Хасклі.

Хаскель, коли став трохи на ноги і придбав більший капітал до своїх оборотів, не покидаючи менших інтересів, почав пускати ся на більші. Бували такі случаї, що куповав корову, або кілька кірців збіжа, бували й случаї, що позичав ходачковій шляхті і селянам по трийцять і пятьдесять рублїв. Треба признати, що не було чемнїйшого, вічливійшого і більше вирозумілого вірителя.

О процент цілком не дбав; хто хотів дати готівкою, міг дати готівкою, хто бараболями — то й те добре; хто не мав в тій хвили ні готівки, ні бараболь, міг ще дешевше і без нїякого клопоту приписати процент до капіталу і також мав спокій. Таким способом довжник майже не знав, що має довг і жив собі спокійно.

Відносини Хасклі з Рокитою були майже приятельскі; як почало ся від тих трех рублїв, позичених так радо, вічливо і без жаданя квіту в Чорнім болотї, так тревало заєдно, без перерви. Рокита трохи пив, трохи брав готівки, трохи віддавав, то знов дописував і знов віддавав грішми або зерном, відробляв фірманками, а безсмертний рахунок стояв все і збільшав ся заєдно.

З часом, по десятьох лїтах щасливого мешканя у Вільшанції, Хаскель трохи мов отяжів, вже так не кланяв ся, не був такий услужливий, як давнїйше, в дрібнїйших інтересах виручав ся жінкою і дітьми. Навіть его зверхний вигляд змінив ся; трохи набрав тїла і споважнів.

В тім то часї, по десятьох лїтах знакомости і зносин, почав ставати для Рокити байдужним, а часом навіть і терпким. Хаскель знав ся не лише на гусях, молоці, заячих шкірках, горівці і таких инших товарах, він був також великим знатоком селян і кождого умів найлїпше оцїнити, кілько вартий.

— **Померли**: Др. Теофіль Сембратович, почет. крилошанин і бувший префект львівскої а опісля ректор віденьскої духовної семинариї, упокоїв ся по довшій недузі в Чертежи коло Стрия, в 48 році житя. — Юрий Тимінський, півець церковний в Пядиківцях, на Буковині, батько радника скарбу, в Чернівцях Івана Т. і пароха о. Тита Т. в Хлївищу, упокоїв ся 13-ого с. м. в 70-ім р. житя а 54-ім дяківства; — Іван Ферлеєвич, адвокат в Чернівцях; — професор Маркиль Ненцкий, польский слідитель природи, доктор медицини і бактеріольоґ, помер в Петербурзї дня 2 (15) жовтня.

## Штука, наука і література.

— „Товариш", богато ілюстрований календар на 1902 р. вже вийшов і від нинїшного дня буде розсилати ся. Треба поспішити ся з замовленєм, бо ся книжка розпочинає видавництво, якого у нас доси ще не було, а шкода би, як би хтось опісля не мав першого річника. — „Товариш" то календар, якого в наших краєвих літературах доси ще не було. То книжка не лиш придатна для всїх, але конче потрібна, то книжка, котра буде служити не лиш на один рік. Самих ілюстраций має сей календар 70, а з того 24 карт зьвіздистого неба уложених так, що кождий хто лиш собі прочитає поясненє до них а подивить ся на карти, буде міг легко розпізнавати всї зьвізди на небі. Карти ті придатні вже на сей рік так само як і на кождий инший. Дуже гарні суть ілюстрациї до війни Бурів з Анґлїйцями і до хіньскої війни. Хто хоче мати добре і вірне понятє о Бурах та о їх геройскій війнї, той знайде в „Товаришу" не лиш дуже займаючий опис та коротку історию війни, але й дуже відповідні до того ілюстрациї. Але мабуть найбільша вага календаря в тім, що він подає способи як вибирати собі званє, як шукати і добивати ся якогось становища. В розвідці „як вибирати собі званє" подані способи і дороги, якими доходить ся до всїляких становищ в цивільним стані і у войску. Годї нам тут описувати сей календар, а згадаємо ще про дуже поучаючу лїтопись историчну з гарними і дуже інструктивними ілюстрациями та про дуже займаючу лїтопись винаходів. Ряд житєписий визначнїйших людий з портретами і дещо із замітнїйших винаходів кінчить сей календар. Цїна календаря, в порівнаню до того, що він подає, єсть так низька, що кождий може легко собі той календар купити. Купити раз на рік за 1 К. книжку, з котрої можна мати ужиток і кількайцять лїт та лишити ще й дїтем, то чей не богато. Посилати гроші і 10 сот. на почту під адресою: С. Горук, Львів, площа Домбровского число 1.

## Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує, що за для ушкодженя шляху повеню застановлено весь рух на шляху Карльсберґ-Бродина з днем 12 с. м. аж до відкликаня.

## ТЕЛЄҐРАМИ.

**Ґеделє** 17 жовтня. Є. В. Цїсар Франц Йосиф прибув сюди вчера рано.

**Берлин** 17 жовтня. Наспіли тут з Константинополя певні вісти, що султан занедужав на недугу нирок.

**Вроцлав** 17 жовтня. Breslauer Ztg. доносить з Петербурга, що в глубині Росиї вибухли розрухи з причини голоду. Сїльске населеня ставить опір войску і прийшло до кровавих розправ між голодними товпами, а відділами войск. Найбільше бурить ся нарід в Саратовскій ґубернії. Міністер справ внутрішних удав ся до Спали, аби лично зложити цареви рапорт о розмірах розрухів.

**Пекін** 17 жовтня. Цїсарский двір прибув дня 11. с. м. до Тунанфу, де забавить кілька днїв.

**Галїфакс** 17 жовтня. Анґлїйский воєнний корабель „Алєрт" від'їхав до Панами, з причини розрухів в середній Америцї.

---

Рокита був селянином доброї цїни. Мав власне господарство, пару коний, кілька штук худоби, а до того визначав ся незвичайною силою і трудолюбивостию. Часом запивав ся, але коли взяв ся до коси, цїпа або сокири, робота горіла в єго руках. То також Хаскель завітив і почислив; для тої прикмети дав Рокитї кредит не лиш річевий, але й личний.

Але той кредит вже вичерпував ся і Хаскель починав вже головою крутити, що не єсть добрим знаком. Кілька разів вже питав Рокиту, де дїває гроші і чи їх не закопує в землю?

— Коби тебе так в землю закопали — воркнув хлоп понуро.

— Фе, фе! Дайте спокій з таким поганим говоренєм. Я вас питаю кречно, а ви зараз з таким словом, що погане і неприємне, фе!

— То не говори, що в землю закопую, коли менї хлїба не стає!

— Менї то дуже дивно. Чи ви не мали збіжа?

— Мав, але вам віддав: при дереві в лїсї і при вожeню також досить заробило ся, але й то я вам віддав. Приховало ся і троє телят і ті ви взяли. Звідкиж маю що мати? Чей не піду красти, або розбивати по дорогах!

— Ви дивний чоловік, Михайле, дуже дивний.

— А вжеж! Не дивний, лише біднйй, обдертий...

— Не грішіть. Маєте господарство, маєте конї, маєте заробок, кілько схочете і кілько зможете зробити. Що вам хибує?

— Ет, не говорилиб ви дурниць! Сему шкіру з чоловіка стягає і ще питає, що менї хибує.

— Фе! Михайле, фе! Ви чоловік невдячний, я по вас нїколи не сподївав ся такого поганого характеру, такої злої памяти. Хто вас в кождій потребі ратує? Хто вам допомагає? До кого ви підете, як маєте охоту напити ся, або як вам кілька рублїв треба? До кого — до Хаскля. А відтак ви повідаєте, що вам Хаскель всьо забирає. Він не забирає, він лиш відбирає і то не всьо. Не варта людям робити вигоду. А по що ви нинї до мене прийшли? Певно по гроші?

— А вжеж, що так, бо треба на податок, віз попсував ся і треба до коваля віддати і жінка каже, що їй треба соли.

— Ви гадаєте, що я того не знаю? Ой, ой! Вам на податок треба вісім рублїв, але ще маєте тиждень часу; зелїза до вашого воза треба шістьдесять фунтів.

— Коваль казав, що найменше сїмдесять.

— Ви не слухайте коваля, ви слухайте мене, а о сіль не журіть ся, у мене є цїла бочка. Я можу на всьо порадити, але не говоріть, що я вас нищу.

— Та я не кажу, лише гадаю собі, де менї всьо подїває ся. Бо то і звідси і звідти якийсь такий гріш упаде і зараз утїкне і нема нїчого. В голову заходжу...

Хаскель споважнїв і положив руку на рамя селянина.

(Дальше буде).

---

**Курс львівский.**

| Дня 16-ого жовтня 1901. | платять К. с. | жадають К. с. |
|---|---|---|
| **I. Акциї** за штуку. | | |
| Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . . | 525·— | 535·— |
| Банку гал. для торгов. по 200 зр. | 350·— | 358·— |
| Зелїз. Львів-Чернів.-Ясп . . . . . | 522·— | 532·— |
| Акциї гарбарнї Ряпів . . . . . . | —·— | 100·— |
| Акциї фабр. Лининьского в Сяноку | 400·— | 420·— |
| **II. Листи заставні** за 100 зр. | | |
| Банку гіпот. 4% корон . . . . . | 89·30 | 90·— |
| Банку гіпот. 5% преміов. . . . . | 109·50 | —·— |
| Банку гіпот. 4½% . . . . . . . . | 97·10 | 97·80 |
| 4½% листи застав. Банку краєв. | 99·— | 99·70 |
| 4% листи застав. Банку краєв. . | 92·— | 92·70 |
| Листи застав. Тов. кред. 4% . . . | 93·30 | 94·— |
| „ „ 4% льос. в 41½ лїт. | 93·50 | 94·20 |
| „ „ 4% льос. в 56 лїт. | 90·50 | 91·20 |
| **III. Облїґи** за 100 зр | | |
| Пропінацийні гал. . . . . . . . . | 96·20 | 96·90 |
| Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем. | 101·— | 101·70 |
| „ „ „ „ 4½ % | 98·70 | 99·40 |
| Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор. | 92·— | 92·70 |
| Позичка краєв. з 1873 по 6% | —·— | —·— |
| „ „ 4% по 200 кор. | 92·30 | 93·— |
| „ „ м. Львова 4% по 200К. | 87·30 | 88· |
| **IV. Льоси.** | | |
| Міста Кракова . . . . . . . . . . | 75·— | 80·— |
| Міста Станиславова . . . . . . . | —·— | —·— |
| Курс віденьский: | | |
| Австр. черв. хреста . . . . . | 46·50 | 47·50 |
| Угорск. черв. хреста . . . . . | 24·— | 25·— |
| Іт. черв. хрес. 25 фр. . . . . | 23·10 | 24·— |
| Архік. Рудольфа 20К. . . . . | 55·— | 60·— |
| Базилїка 10 К . . . . . | 15·75 | 16·75 |
| Joszif 4 K. . . . . . | 7·— | 6·50 |
| Сербскі табакові 10фр. . . . . | 8·— | 10·— |
| **V. Монети.** | | |
| Дукат цїсарский . . . . . . . . . | 11·17 | 11·35 |
| Рубель паперовий . . . . . . . . | 2·52 | 2·54 |
| 100 марок нїмецких . . . . . . . | 117·— | 117·50 |
| Доляр америк. . . . . . . . . . | 4·80 | 5·— |

## Надіслане.



**КОБЗАР.** Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в потоках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.



За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)